

A pézsmapocok európai megjelenését egy demográfiai robbanás követte, majd csökkent az egyedsűrűségük. Időközben “felfedezték” a betolakodót a belső paraziták, a ragadozók (főleg a róka), és megkezdődött az intenzív vadászata. Az európai populációk biometriai vizsgálata kimutatta, hogy az egyedek mind méreteikben, mind testsúlyukban (200-300 grammal) kisebbek, mint az Észak-Amerika-i populációk egyedei. Megjelenését követően sok vitát váltott ki a szakemberek körében is, egyesek nem hittek a meghonosodásában, mások a kártételeitől tartottak. Tény az, hogy a pézsmapocoknak Euráziában nem lévén konkurense sikeresen beilleszkedett nedves területeink életközösségeibe.

A Körös-medence védett területei Romániában

Az alábbiakban csak azokra a rezervátumokra és védett természeti értékekre térünk ki részletesebben, melyeket a Körös-medencében szervezett expedíciók során vizsgáltunk. Hangsúlyozzuk a Körösökbe torkolló karsztvizek jelentőségét és karszt-formátumok változatosságát, illetve ezek megőrzésének fontosságát. A fejezet végén egy átfogó táblázat formájában közöljük a Körös-medence védett területeit, a lehetőségekhez mérten a teljességre törekedve. Mivel ezen területek különböző – helyi vagy országos – szinten védettek, a rájuk vonatkozó dokumentáció sokszor teljesen hiányzik vagy nehezen hozzáférhető.

A Vízügyi, Erdészeti és Környezetvédelmi Minisztérium 7/27.01.1990. Rendelete az Erdélyi Szigethegység egy 73 536 hektáros területét bioszféra rezervátumnak javasolta. E terület természetvédelmi értékeinek jó részét a barlangok, illetve karszt-formák alkotják, melyekről bővebben írunk a következő fejezetben. Az itt található növényritkaságok közül megemlíjtjük a jósika-orgonát (*Syringa josikae*), tülevelű szegfűt (*Dianthus spiculifolius*), jóó ibolyáját (*Viola jooi*), *Poa molinerii*-t, kövér daravirágot (*Draba lasiocarpa*), tőzegrozsmaringot (*Andromeda polifolia*), mármorkát (*Empetrum nigrum*) stb.

A fauna is igen gazdag, a gerincesek közül megemlíjtjük a hiúz (*Lynx lynx*), szirti sast (*Aquila chrysaetos*), búbos cinegét (*Parus cristatus*), hajnalmadarat (*Tichodroma muraria*), havasi sarlósfecskét (*Apus melba*) stb.

A PÜSPÖKFÜRDŐI PECE PATAK REZERVÁTUM

Ez a rezervátum a Tisza-alföld és a Királyerdő lábánál elterülő dombság határánál található 4 hektáros terület. A Pece patak a Sebes-Körös alsó szakaszának mellékpataka. Hidrográfiaiilag úgy tekinthetjük, hogy ennek a pataknak a forrása jelenleg a püspökfürdői termál tóban található. Régebben a tó fölött egy kis patak és egy tócsa volt (“Ochiul țiganilor”), melyeket a Pece forrásának tekintettek. A termálvíz felfogására végzett fúrásoknak, (melyek csökkentették a források vízhozamát) és a gyors feltöltődésnek köszönhetően, a tó fölötti vizek megszűntek.

A melegvízű tóba (“Ochiul mare”) a délkeleti oldalon a “Valea Glighii” hidegvízű patak ömlik. Mivel ez a vízfolyás a száraz periódusban általában